

Годишна цѣна за въ Цариград 7 сребарни петака, а за повѣн наскѣдъ 8 петака, по морска и Дунавска поща 10 петака. Шест мѣсечно спомоществованіе нѣма. Пари-тѣ напрѣд.

ГАЙДА.

Пари и писма ще ся проваждат до Господина Д. Т. Бръкалова у Бал-Капан № 24, или до издателя П. Р. Славейков при Българ. Черква.

Писма неосвободени от поща, не сѣ приети.

Сатирически Вѣстникъ за свѣтяваніе на Българи-тѣ.

Издава се на сѣки 15 дена.

№ 6-й брой на Гайдата излизе на врѣмето си, но не са проводи с-първата сухопжитна пошта, заштото нѣмаше пари за поштата. Днес испраштами на сѣкадъ за послѣден пѣт и 7-й брой с-извѣстїето че слѣд него нема да са проважда вече ни един брой, дѣто не са платили; да им свирим без пари само не, ами и за пошта да им плаштами то нема да бжде вече. От сега само които сѣ платили тѣ ште получават Гайда.

Н-ва Милост Васил Морфов подарява на Едирнѣнското училище от Гайдата тѣло 1

— Г. Божил Иванов подарява на Ичкернѣнското училище — — — — — 1

— Г. Георгій Цанев за Кѣренското училище в-Казанлък — — — — — 1

— Г. Христу Денов за Шилченското училище — — — — — 1

Подарокът на Г-на Минка Банов е за Неврокопското училище

Благодарим на Цариградскитѣ спомоществователи че с-врѣме внесоха спомоществованїята си та на улесниха до ний да можем да поддрѣжим листът и за оныи които не плащат йоште.

№ Почтенни Господа в-Ибраила, в-София, Вїенна, Селистра, Сивлиево и другадъ от дѣто не сте проводили оште ланскитѣ спомоществованїа за Гайдата, ако сте ги издоили до ний издоихте ги, сторѣте добръ та ги проводѣте да ги подоим пѣк ний, че и нам ни са мѣлко пде.

Писма неосвободени от поща не сѣ приети.

Намѣрваши са принудени да повторим тѣзи в-сѣкѣй брой на чело стѣрчаща бѣлѣжка, йоше и с-едри слова да я напишем, да по да я наз-

рѣт и тѣзи от нашитѣ дописници които до ний не сѣ я сѣгледали, или са прѣструват че я не виждат. Нам ни е жал и срам за такваз бѣлѣжка, не прилична съвѣм на званїето ни, но що да сторим, нашата журналистика не е още в-положенїе да испѣлня своитѣ обврѣзванїа както трѣба. ний знайми и осѣщамы че на коресподентитѣ си не само за поща да плащамы сми дѣлжни, но и за трудът им дѣто пишат са стои по нѣщо; но какво да кажем, като нито нашитѣ журналы имат тѣзи леснини, нито пак коресподентитѣ заслужват сме тѣзи правдини. Журналитѣ ни далеко още непокриват разносикитѣ си, а и коресподентитѣ не сѣ дошли йоше до туй стѣпало да бждѣт дописикитѣ им общеполезни; тѣ сѣ йоше ограничени в-посебни работи, в-каприци в-дрѣбни мѣненїа. Но не е токо туй злочестината; да угодяваш на дрѣбнитѣ страсти на коресподентитѣ си, и да обнародваш сичкитѣ причудливи прихоти на своенравното им перо, унижаваш журналът си; да са покажеш не удовличав и не устѣпчив на дѣтско—страстни-тѣ им прищѣвки, изгубваш благоволенїето им, а то не е малка загуба за един българскѣй журнал. Защото тѣзи които искат да пишат тѣ сѣ и които четат, дѣто ще рече тѣ сѣ и които земат журналъ, и като са откажеш да не служиш на страститѣ им, отказват са и тѣ от да земат журналъ, та освѣн това ставаш още и лош, от вѣн свѣтът челѣк. Защо? Защото не си са оставил на сѣвѣго както иска да та води за носѣт.

Ний ште молим нашитѣ дописници да нѣ пощадаят от посебнитѣ си расправи и да бждат по умѣренни в-сѣжденията си за обшественнитѣ работи, а най много ште ги молим за сега да нѣ не задѣлжават да плащамы ний портото на писатата им; заштото туй е убийствено за вѣстникът ни. Ний едвам ли можем да покривамы разносикитѣ за издаванїето и раздаванїето на листът си, а като фанем да плащамы и вѣшно портото спусками на Гайдата мѣхът и тогаз ни за тѣх ни за нас.

Но пак са вяртаме да кажем че писма нелишени от интересни съобщения и свободни от порто на радо сърце съ приети.

Цариград, 5 Септември 1864.

Като пъмаме комай ништо, ништитко, ни радостно ни скърбно да извѣстим за Българският наш въпрос, земами са да съобщим на нашитѣ съотечественници радостното (не за нас) извѣстие за рѣшението на Гръцкият въпрос.

„Най послѣ“, казват Гръцкият вѣстници, „важниятъ въпрос за обществениятъ борджаве са рѣши; Ч. Правителство, като прие прѣдложението за да са расфърлят на християнитѣ които сѣ под вселенският Прѣстол, като плашат (πληρώνοντας, сирѣчь като плашат, казват Гръцкият вѣстници, а не като платят.) сѣки едни по 6 гроша. (Два милиона мъже от 15 год. на горѣ), издади нужнитѣ ирадиета до Управителитѣ, за да са споразумѣят съе попървитѣ от народът и да са туря в-дѣйствиѣ събиранieto им; ирадетата са проводиха вече на Патриархията.“

При съобщението на това извѣстие, за да избѣвим Българската Пчела от труд, да не би са зела да обнародва и третй пѣт необоримитѣ си доказателства за нашитѣ черни мисли, прѣваряма да ѣ кажем че в-това наше съобщение ни капчица черно нема, по си е бѣла бѣленичка мисъл, че Българитѣ трѣба да са приготвят да платят новитѣ Гръцки харач.

ЗАШТО? ако на попитат нашитѣ съотечественници, нте им отговорим пак с-Евангелското онова изречение: ЗАШТОТО „свири ви свирехи и не играхте, желни нѣсни ви напѣвахми и не плакахте.“

— Любителитѣ на просвѣтителитѣ и желателитѣ за съставението на Книжевната Дружина имаха пак засѣданіе на 23 прѣминалаго. На това засѣданіе бѣха призовани за прѣв пѣт от тукашитѣ и от външитѣ търговци и еснафи, от които и мнозина почетоха събиранieto с-присѣтствитѣ си. Уставът за съставението на дружината са прочете, одобри са от сички и подписа сѣ. Комисия са отрѣди да го прѣведе на Турски, за да са прѣдстави на Правителството с-едно прошение за подтвърдението му. И сега Уставът кажи е прѣведен и прошениято са написа, остава само да са поднесе и да са поднесе.

Колко сми злочести когато по длъжност на званието си при благоприятнитѣ извѣстия неможем да не поменем и неприятното което са случи да са появи. На събиранieto присѣтствуваме и едно от по първитѣ и извѣстнитѣ между народа лице, което на тоз час са намѣри на такъв ум да не поднесе с-другитѣ наедно. Не ст зю намѣрениѣ или че не желае съставението и успѣхът на това общеполезно дѣло, но по нѣкое свое прими-

слеваниѣ, или просто да кажем тѣй му бѣ скивнало тогаз. Неговото отказување докара една студенина на сичкитѣ събрани, които ако и да подписаха и без него, но останаха като незадоволни от поведението му. Но слава Богу че това было минутно двоение у нашият почтен съотечественник и ний са радвами да извѣстим че неговитѣ подпис тоз пѣт е прѣв в-прошениято което ште са подаде на Правителството.

Жално, но истинно, че както сми забѣлѣжили ний до нийтѣ, в-сѣко общеполезно прѣдприятие между нас ако сѣ чорбаджитѣ исклучени то не върви, ако ги намѣсиш то са заплита и са забърква. Чорбаджитѣ ли сѣ лошави, ний ли сми некадѣрни, не знам как да кажа. Шта река само че е врѣме вече да са прѣсѣче туй нѣшто, което толкоз прѣче на успѣхът ний. И чорбаджии и не чорбаджии да оставим на страна посебнитѣ страсти и личнитѣ на неравенството умрази та да бѣдим синца равни прѣд олтарѣт на общественото служение.

На 11-й прѣминалаго са испрати на заточение в-Диар Бекир Г-н Т. Хрулев, осѣден за распространение на зѣпрѣтени и вредителни книги из между народѣт.

— Г-н Хрулев са наказва и праведно за прѣступление немаловажно, за което и ний сами като го осѣждами, поставяма го в-примѣр на тѣзи, които забравят своитѣ длъжности и са вдавѣт на внушения противни на интереситѣ на Ц. Правителство и гибелни за народѣт. Едно нѣшто само ште забѣлѣжим, че с-прискорбие гледама как учителитѣ ги земат като мишкитѣ. Една мишка прояда човалѣт с-брашното, но обикновенно, не казуват мишката, а мишкитѣ проѣли човалѣт. И то би било пак ништо, да сѣ само обикновенни приказки, но гледама че работата става сериозна. Ний видѣхми как нѣкои и от нашитѣ органи даже си псзволыха публично да обвиняват *изобито* учителитѣ като съзаклетници против Правителството. Научавама са оште че нови примки са плетат и нови вериги са коват от страна на Патриархията за клетитѣ наши даскали. И това ний неможем да го затаим и замѣчим.

Намѣрих са е един прокопсан наш съотечественник да си търси хлѣбѣт в-злостностието на учителитѣ, и прѣдставил е на Патриархията че този черковнитѣ въпрос сѣ дестина даскали по България шо го раздигат, и той зема на себе си да угаси този въпрос, ако Патриархията го прѣпорѣчи и му издѣйствува да получава една редовна мѣсечнина и да са слушат обвиненията му против учителитѣ. Разумѣва са че Патриархията това със свѣщ да го е търсила не би го тѣй по желанието си намѣрила. Тя го е прѣпорѣчила на едного от знаменитивѣ свои агенти, който на този час дѣйствува за постигванието на пѣлта му; а прокопсаният този мъж са е от сега оште зафалил и заганил на връх нѣкои от учителитѣ.

Тъзи и други таквизи примѣрни вече тайни и явни гонения против Учителитѣ ни обезпокояват нѣк не малко и изискуват от нас да възвисим глас против онеправдаността която стават на връх тѣх.

Ний можем да кажем, и казвами го смѣло, че учителитѣ сѣ не само невинни в-тѣзи безосновни противу тѣх клевети, но сѣ и най прѣдвннитѣ на интереситѣ на Правителството. И доказателствата на това сѣ осязателни. Кой найнапрѣд проумѣ, и са постара да даде и на народът да проумѣ че интереситѣ на Българският народ сѣ скопчени с-интереситѣ на Отоманската Империя; и че спасението на Българската народност е под крилото на Отоманскитѣ владѣтели? — Учителитѣ. Кой найнапрѣд позна и опознай на народа коварната и гибелната политика на Русското правителство? Учителитѣ и повече тѣзи които са учиха в-Россия, както свидѣтельствува на това и почтенният редактор на Турция (брой 6-й, лист 37). Кой съдѣйствува най много за отблъсването на руското между Българитѣ влияние и за осуетенето на плановетѣ на рускитѣ агенти? Учителитѣ, които и днес със успех дѣйствуват на това. Когато Московцитѣ бяха Силистра; и прокламациитѣ им пълняха България, не бѣ само страхът който въздържаше разпаденнитѣ глави да са не поддават на тѣхнитѣ внушения, но не маловажно влияние имаша и разумнитѣ съвети на учителитѣ. Когато рускитѣ агенти сполучиха да излѣжат простият народ да са прѣселява, кой най-много съдѣйствува да са възпрѣ да не успее това зло? Не учителитѣ ли?

Когато нѣмаше училища и учители по България, и когато Българитѣ са просвѣтаваха само от Гърцитѣ владци, Руското влияние между Българитѣ бѣше не сравнено по голѣмо от колкото е днес. Гърцитѣ владци сѣ които запознаха Българитѣ с-Московцитѣ; Гърцитѣ владци сѣ, които ги принудиха да приемат Рускитѣ книги, тѣ сѣ които бѣха довели Българитѣ до там че тѣ името Московец го имаша тѣсноимено на светец, на избавител; на тѣхнитѣ внушения вдавани Българитѣ не само оставяха раеподобнитѣ земи на отечеството си и пълняха пуститѣ стени на Южна Россия, но даже и влѣзваха в-редѣт на Московскитѣ войници и проливаха кръвта си против интереситѣ на народът си и на отечеството си. Горкитѣ прости Българи, като речеа дѣдо Иван или дѣдо Никола че им оставаха устата отворени. Днес така ли е? Не. Изтълкувайте ми *прочее* това туй промѣненіе у Българитѣ от какво произлѣзе? Гръцки владци ли го докараха? Католическитѣ Иезуити ли го произведоха? Не. и днес не, и утрѣ не. Това е дѣло на тѣзи които така безсовѣстно са обвиняват като Росизующи, т. е. на учителитѣ.

Природно, Българинът е прѣдани на мѣстото в-което са е родил и привержен на Правителството под което са намѣрва. От стотини Българи които напоследне врѣ-

ме приеха образованіето си в-Россия и в-Сърбия ни един не изневърни отечеството си да остане в-чужда земя и на чужда служба. Сички, които бѣха честити да не оставят кости в-онѣзи студена земя, са върнаха в-отечеството си да принесѣт своитѣ услуги на земята в-която сѣ ся родили; Но навѣтитѣ и гоненията от владицитѣ накараха нѣкои, и то от толкози души двама или трима са намѣриха, да влѣзат на чужда служба, своеобразно обаче ни един.

Искате ли да са оглѣснени чуждото влияние от Българитѣ? Единственното и найвѣрното за това срѣдство е да са развиват свободно да са распространява просвѣщеніето, от което са ражда съзнаніето на длѣжноститѣ на сѣкого. Простата ги държи винаги за плѣн на чужди посягателства, а гоненіето връх учителитѣ ги лишава от единственнитѣ хора, които са най способни да прѣдпазват народът от гибелни влияния и да го вразумяват в-длѣжноститѣ му.

И тѣй при очевиднитѣ заслуги на тѣзи от учителското звание, било би, и е, противно на интереситѣ на общото отечество тѣхното в-непмост уважаваніе прѣд Правителството; това е износно само на политиката на Гърцитѣ, на Католицитѣ, на Московцитѣ и на сички други които искат да раздѣрпат Българският народ, или да са уврѣжат испомежду му за да го имат лост в-плановитѣ си и да задават сѣкий ден главоболния на Правителството; за това и тѣ сѣ които най-много викат против учителитѣ и ги навѣтуват.

Това като исказахми за в-полза на учителитѣ, ште свършим думитѣ си че говорим за учители в-пълното значеніе на думата, а не за таквизи чолби и учителски кукли, които за комаче хлѣбец или за една двѣ книжки и една двѣ ласкателни думи са обрѣщат на слѣд сѣкой вѣтѣр от кадѣто повѣва. Но таквизи нѣмат и влияние между народът. Тѣ сѣ мършата на стадото, коего според пословицата без мърша не бива, но като мърша биват и изринати вѣн от благоволеніето на народът.

— Тѣз деніе са печатаха на литография изново ликът на тримата наши многострадални свещенноначалници в-поголѣм разиѣр от онзи што го имаше фотографически печатан от прѣди, той е и по ефтин, но за право като исками да кажем на приликата е по недокаран от прѣдишнитѣ. Но както и да е, почитателитѣ на заслуженнитѣ наши владци ште имат удесненіе и за по ефтена цѣна да са слобиват със жѣлаем за тѣх спомен.

— Печата са оште ликът на торжественното вхождание на Българският цар Симеона в-Цариград и посрѣштанието му от Византийскитѣ Император Романа. То е една историческа картина от най славната епоха на Българската история. Изобразена в-голѣм разиѣр на чиста и дебела книга. Цѣна 20 гроша. Любителитѣ

на такива издания да са отнесат до Ч. С. Наум в Цариград на Везиръ Хан.

— Горниятъ два ликове сж произведение на Прѣподобieto му дякон Игнатия, известниятъ и за други сръжии йоште и мурафети, с-които е улеснявал тежкото служение на иѣкой прѣдставител, и за които ний други път, като му доди връмето, ште говорим.

— Тъз година за Узунджовскиятъ панаир ште сж изнесатъ от Цариград едвѣм ли двѣ 10 зи книги на Български, и тѣ сж Османска Грамматика и Буквар от Г. I. Груева. Тъз година са показва твърдѣ безплодна за Българската Книжнина, освѣн речениитъ двѣ книги и една или двѣ книжки духовни печатани в-Ибраил и иѣколко духовно-нравственни брошури издадени от Протестанското общество, и една в-Болград за наредата на колониятъ. Друга книга *Слава Богу* не са е появила. Ако тѣй вървим ний, 6 милиона народ за една година да издава по 2 книги и половина, за да са просвѣтим и да станем хора ште ни трѣбат йоште толкоз години колкото сж са минали от създайе мира до ний.

Търново. — По прѣдната сръда (на 19 Августа) посѣти градътъ ний Н. Высочество министрътъ на просвѣщенieto Едхем Паша, наедно с-главниятъ Русенскій управител Арпѣ Паша. На другиятъ ден пристигнаха Ловченскитъ каймакѣми наедно с-Ловчанскитъ Владика, йоште и мюдуритъ Свѣщовскитъ и Сивлевескитъ, както са види, призовани от понапрѣд. До колкото можихми да са научим Н. Выс. Едхем Паша говорил прѣд събранието на Агитъ само за училиштата, за просвѣщенieto, йоште за устройенieto на пътищата, за съобщенieto, за украшенieto на градоветъ и на улицитъ им. Н. Выс. бѣше придружен и от едия Англизин инженерин който разгледвал мѣстата за желѣзниятъ път от Търново до Разград или до Руссе.

Нашитъ тука учители са прѣдставиха прѣд Н-во Высочество и му подали рапортъ за състоянieto на градскитъ училишта. Н. Выс. приел благосклонно рапортътъ им и като изевиъ задоволството си от съдържанieto му, благоволил да им докаже колко са интересува царското Правителство от просвѣщенieto на народътъ. Освѣн туй чрез отеческитъ си похвали и свѣти той насърчил учителитъ в-важното им звание.

Тука много дѣятелно са занимаватъ за украшенieto на градътъ, покривитъ от чаршиитъ са дигнаха, дюгенитъ са прѣправиха и боядисаха са, на сѣкадѣ по главнитъ улицы прѣрѣзаха стрѣхитъ, и по вѣн друмоветъ дѣятелно са правятъ. Туй като гледат нашитъ хора зеха да бълнуватъ че може до лѣто Султанътъ да мине тѣдѣс.

Когато улицитъ са прѣправятъ и посылатъ тѣй като да не става вече кал, то нашитъ тука кокопи виждатъ че не е нужно вече да са метатъ соканитъ, и за туй напуснаха онѣзи дългитъ и опасетитъ фистани, които толкоз

сръжно изпълниха тѣзи длъжност. Тѣ ги не съксиха а-ми обърнаха да ги носятъ позапретнати и закачени с-една петелка о етецитъ, и подигнати тѣй като да са по-даватъ дупчениитъ фустѣ. Казватъ че една от модисткитъ измислила на мѣсто петелки да турятъ звънченца от жалкитъ, че като вървятъ а тѣ да дрънкатъ. Каква хубава мода наистина ште бѣде и тѣзи! хем и полезна много, зашто то ште отърве мъжиетъ от опасностъ та да си загубватъ женитъ, по дрънканието ште ги чуватъ на кѣдѣ сѣ. Това само, да не завидятъ владицитъ на тѣзи мода а че да я афиресатъ; зашто то ште фанатъ и женитъ да дрънкатъ из черква като тѣх.

Владияци поменахъ че ми дойде на ум за тукашниятъ Грък владика, той се' го блазни че ште сж остане пак в-Търново като владика; ама какво не ше го блазни като нашъ тѣ хора са таквиз, как да кажа, поплетухи, и писарътъ му побѣгна от него та го остави, а тѣ са йоште не оставятъ от него. Забѣлжѣтелно че Н-во Высочество ний рѣч не отвори за владишки и черковни работи.

Руссе. — Ний са обѣштахми на нашитъ читатели да им съобщимъ положителни извѣстия за случкитъ с-грѣцкитъ владика и с-Българитъ в-Руссе. Ето какъ е била работата: Като бил в-този градъ Н. Прѣв. Едхем паша министрътъ на просвѣщенieto, Владиката му исплакалъ че стадото му не го познава и не го приема, като приложилъ бежкимъ и иѣкои клевети, които и публично видѣхми изложени в-Византис. Н. Прѣв. сѣднѣ за добръ да са постарѣе за да примири Владиката с-народътъ, и тѣй повикалъ двама трима от първитъ граждани и заповѣдалъ имъ строго да убѣдятъ народътъ за да присме Владиката. Въ събранието което свикали тѣ за да съобщятъ на народътъ заповѣдата на Н. Прѣв., народътъ са отказал да поднови съобщенieto си с-испѣдениитъ владика, и зарѣчалъ на посрѣдницитъ граждани да умолятъ Н. Прѣв. да ги ненасилува на това, което совѣстно не могатъ да приематъ.

Посрѣдницитъ не видѣли за добръ да прѣдставятъ мнѣнieto на народътъ на Н. Пр., но отишле при Владиката и го молили да мине в-друга една къшта, която му на-тѣкмили, на което и владиката склонилъ испърво, и проводили за поповитъ да дойдѣтъ да го заведѣтъ.

Туй като разбира народътъ, събиратъ са мъжѣе, жени и дѣца голѣмо едно множество, явяватъ са прѣд къщата на тѣзи първи граждани и посрѣдници та са жалували и с-голѣмо негодованье викали противъ тѣхъ зашто да склонятъ да приематъ владиката. Между това намѣрили и поповитъ та ги прибрали и ги въспрѣли да не отидатъ при владиката да го водятъ, и тѣй стоели събрани сахатѣ до 10 да вардятъ за да не приематъ владиката в-къщата, и само тогази са разишле когато имъ казали че Владиката нема да го приберѣтъ.

Сахатѣ по 12 дестина запнети, кехая бей и тримата

първи граждани завели владиката в-пригответната къща; но той, настрашен от разаренето на стадото си и изобличаван от съвестта си не смѣл да остане тач, и тъй слѣд половин час гонен от страхът си върнал са пак в-конакът, и народът са утишил.

Н. Прѣв. Едхем паша посѣтил училищата, едно от които е от-прѣдбившата Епископия, и като останал благодарен от наредата им подарил им и я̀колко книги и карти; народът от своя страна за да заяви своята благодарност за това благоволение на Н. Пр. направил по черквитѣ молебствие за Н-во Величество Султанът.

Послѣднитѣ писма от Руссе прилагат че владиката като си отзел вече от едно примираванье с-мнимото си стадо приготвял са да си иде в-Цариград.

Далеко от да благоволим и да прѣпорѣчваме мятежи и други таквиз незаконни претивления против съществующитѣ постановления неможем да не позахваляме на благоразумното поведѣние на Русненци в-заявението на законнитѣ им правдини против насилиството на съвестта, с-което Гръцката Патриархия иска да им натрапи за пастир един осѣден от общото мнѣние Грък владика. Зафалыми им но в-сѣщото врѣме от сърце желайми и искрено съветуваеми нашитѣ съотечественици да вардят строго да са непристъпват никога границитѣ на законността.

Умолени сме от нѣкои из между нашитѣ читателки да благодарим от тѣхна страна и да изявим публично тѣхната признателност към Русненкитѣ за поведѣнието им и за желанието, което показаха за одържанье на дѣвическото училиште, и ний нарадо сърце им послужваеми в-това. И наистина Русненки заслужват.

Един наш приятел, като слушаше да говорят за Русненкитѣ каза: ако би да са желя, нема да зема освѣн Русенка за жена, да знам барим че ще имам българска челяд. Това отзованье на нашият не за прѣзиранье приятел е най заслужената похвала до която обича да са домогва нѣжната половина на човѣческият род. Туй може да послужи за един добър урок на нашитѣ по всежду Българки, как са добива расположението на не-обходимитѣ за тѣх содружници. Не сж само моднитѣ гиздения, които прѣпорѣчват женитѣ на мжжйето. Има и друго. Модата дѣйствува на очитѣ, а благородството на мислитѣ и възвишеннитѣ чувства дѣйствуват на сърцето.

Свѣщцов. — Господине Редакторе !

В-петиет брой на вѣстникът ви прочетох една статийка под надпис **Едно мѣсто въ България**, което ний разумѣхми че са относя за испитанията в-нашият град. Това ни са видѣ много обидно, като прѣзначено пристрастно. Испитанията станаха и у нас както си му е редът, както и сѣка година. Никой нѣма да е бѣгал от ученици-тѣ. Само един и той не че побѣгна, но недостя заштото го досрамѣ от несправеднитѣ, че кажи и

безправственнитѣ, укори на които би изложен прѣд народът.

На ученицитѣ от първиет клас, които сж само двама, зарѣчано им било от История да приготвят да кажат са-мо най новата, а на испитанието ги запитаха от първиет период на Новата История, в-което тѣ като не-пригответни застѣкоха са да отговорят и това даде повод за неприличното им прѣд народът опозоряване.

Ученицитѣ са оправдават и казват как сж можли да да са отговорят от Физиката кодкото сж учили, оште и като не са я повтаряли, а от Историята която сж повтаряли и която е като приказка как да не ште могат да са отговорят, ако да бѣше им прѣдизвѣстено че ште да са испитуват.

Ученицитѣ от 1-й клас сж Гав. Б. Ненов, Павел Икономов и Георг. Б. Ненов. Тѣхнитѣ испитания почнаха от 5 Юлия. На 5 й ги испитуваха от Естествена История. На 12-й от Физика и Френски (Енциклопедия и Оллендорфова Метода). На 19-й Геометрия, Всеобща История и Гръцки (? История Еллинска и Оллендорфова Метода).

Не ни е намѣренето, Господине Редакторе, да укорим нѣкого но да заштитим невиннитѣ. ***

За нужно виждаме да обясним на нашият почтен дописник че съдържанieto на статийката под заглавие **Едно мѣсто въ България** не са относи до Свѣштов, и неправедно е подозрѣнието му към това лице което загатва. Но как и да е ний с-благодарение сме гогови да послушим за оправданье на ученицитѣ, с-надежда че догодина нѣма да са засичат като ги питат за което са учили от дѣто и да бѣде.

Сопот. — (Господине Редакторе !)

Общах ви ся бѣх прѣди, че ще продължа да ви съобща оште нѣшто за отечеството ни Сопот, но къснах до ний като чувах че нашитѣ чорбаджие са канили да отговорят и да ся оправдаят или да опровергаат това што ви стоѣхтих; но виждам че тѣ като мислили, гледали и познали че ништо за опровергание нѣма, останаха да си мълчат и да си връшат, както си от врѣме връшат. Сжшто и учителитѣ са поизглѣдаха, та си са омѣлчаха и они че не знаят въз кого ще изручи ручилото ви, та подирѣ си изгасваеми от смѣх.

„Проклятъ човѣкъ изже надвѣстя на човѣкъ и утвърдитъ мѣщи своя на нем, и от Господа отступитъ сердце его“. (Иерем. 31. 5.) Чорбаджитѣ нѣкои ся уповават Г-ну М. Гюмюшгердану та връшат по воля си, и от Бога ся не боят. От учителитѣ нѣкой ся уповава на чорбаджитѣ и от Бога ся не бои празен като стои. Дани всячкитѣ учители бѣха се главни (да не помислят читателитѣ че то ше каже главни) и като сѣки един теглише ученицитѣ да учат, което ше той,

толкоз ся изучиха, штото като стана испитанието, най-доха са ученицитѣ и голѣми и малки равны с-учители-тѣ, тѣй што на испитание ли бѣхъ или в-кафето ся на-хождаха ученицитѣ не са опознаваха ами си са смѣяха и разговаряха са, без да смислят, че са намѣрват не на хоро ами прѣд хора и при учители. За тая година уш наредихми главен учител и пр. Но как ште бѣде то да ся покори нѣкой си другому си, като му не плаща учителѣт, ами му плаща общината ? От туй са проумѣва колко напрѣдѣкъ ще бѣде в-нашето отечество; ко-гато солта е вонеша, то с-какво да обсолим ? Когато учителитѣ тайно ся гонат, какви успѣхи чакаме ?

Глѣдам в-12-й брой на *Българската Пчела*, нѣ-кой наш съотечественик да потвърдява и той това, което ний казахми, и доказва за нѣкакви си партии на чорбаджинтѣ въз дѣвическото училище само, а за глав-ното училище ни дума не подумва.

Дѣвическото училище, ще кажем ний, спроти мѣж-ското е пак за почала. От 10-15 години на сам нѣкой си родолюбец рѣши да дава по 1000 гроша сѣка годи-на, да ся отвори едно особно дѣвическо училище. От тогава до днес чорбаджинтѣ, не съ попитали, дали мо-же с-1000 гр. да са прѣхрани учителката; или какво са прѣдава на дѣвицитѣ и др. хич като че хабер нѣ-мат от това. Само кога би да са промѣни даскалица, който е по збѣяс, той ще насили да са тури тая или оная, а той ще плати, или шо ще прѣдава нѣма питане. Друг един доброжелател прѣди 18 мѣсяци като са на-мѣри в-отечеството си и видѣ напрѣдѣкът на дѣвичес-кото училище, и като ся извѣсти за малката плата на учителката, която само от едно лице ся дава, а общи-ната нищо не помага, благоволн и той та подари 5000 гроша, за които заповѣда да ги нарѣдат чорбаджинтѣ с-лихва и да земат по 500 гр. та да умножат запла-та на даскалицата, и да ся трудят да наредят още по добрѣ училището. От като зеха паритѣ, замълчаха си, и незнаем дѣ ги употрѣбиха, а дѣвическото училище си остава и до този час пак както прѣди. Мислѣте сега с-1000 гу. цѣна каква учителка може да са намѣри ! Не спроти паритѣ ли бива стоката ? Но и тѣй като е пак грѣба да са благодарим че дѣвическото училище съ-ществува, благодарение на този безименен благодѣтел, който от толкоз години жертвува редовно тая помощ. Не грѣба ли обаче и тѣзи които са чорбаджии и упра-вници на селото да пристоят и они да са наредат у-чилищтата по добрѣ както да не губят врѣме дѣцата им и паритѣ които жертвуват родолюбивитѣ наши съ-отечественици да фанат мѣсто, штото до нѣкога да бла-гославят тѣхната памет.

— Нека кажат пак Сопотненскитѣ чорбаджи-башии че Гайдата безеознателно пише, и нека ѣ са сърдят. Гайдата за хатѣрт на Сопотскитѣ

чорбаджии не, ами за хатѣрт на сичкитѣ чорба-джии по свѣртѣт нѣма да си запуши ручилото да не казва правото.

Ниш. — (20 Август) Додох и отивам си, видѣх и наплаках са. Ви чувате Ниш, и го сякате Бог зна што е за град, и кой знай какви човѣци има в-този голѣм град ! Но тука човѣци нѣма, има само български меке-рета на грѣцки владици, и има нѣкои други Българи пак таквиз страховливи мазници, штото и от грѣцка сѣнка са боят. Владиката тука не е владика, ами е деспот; ти-ранин; с-прѣдателствата си, с-потайнитѣ си мѣнения тѣй е наплашил тука народѣт, штото никой не смѣе да по-дума ни черна ни бѣла за него. Има таквиз нѣколко не Българи, но изроди, кпито е подкупил владиката да го защитават и да прѣдават братията си. Штом са наеме нѣкой да продума нѣшто за злоупотрѣбенята които прави владиката, и ето, тоз и който го е рѣкъл, от невидѣло ште го грѣмне нѣшто, та йоште веднѣж не ще помыс-ли за владика да подума; треперат сички от владиката „като цигани от харачеря.“

Владиката прѣд своитѣ подлизници и подкупници са показва като найголѣм доброжелател на стадото си, а неговитѣ доброжелания излѣзват за най голѣма повреда на народѣт. Тѣй той подстори Нишлинитѣ да направят е-дна черква голѣма хе, със 10 кубета, за която потро-шили дѣда-ѣ си пари и не могат да я искарат. Благода-рение на Пашата че ги въспрѣл от тѣзи работа, а тѣ ако да речаха да я искарат не им стигаха ни калпаци-тѣ им. С-10 кубета черква ги подструва да правят, а-ма с-10 чина едно редовно училиште не биваше да ги подсѣти да ся направят, или един свѣсен учител да си намѣрят; то не е владишка работа да го свърши туй и не влѣзва в-пастирскитѣ негови длѣжности. Нему, а-ко питаши наздраво, чикак не му дойде поволно и това що Н-во Прѣвѣсходителство Метхат паша стори да са направи едно общо училище дѣто да са прибират дѣца-та на гражданитѣ. Гѣркѣт владика обича просвѣщение-то, колкото влѣкѣт мѣсечината.

Тука по тѣзи страни, Видин, Ниш, Пирот, изгубени хора, брате, нѣмат хабер от ништо; нито добринитѣ на правителството познават, нито злинитѣ на владичитѣ о-сѣштат; стоят нѣкак си тѣй като с-убит дух, да ги гле-даш и живи да ги оплачеш, и на туй състояниѣ са ги докарали Грѣцкитѣ по тѣзи страни деспоти. Но нека са надѣем че и по тѣзи, в-смрѣтна сѣнка лежащи, страни ще огрѣе Царската милост и ште ги просвѣти да ви-дят и да познаят што е добро за тѣх.

Кюстендил. — Нашият Българо-фанариот, благода-рение на нѣкои от тукашнитѣ чорба-такмѣ, направи своитѣ над града ни завоевания и утвърди властѣ-та си; само Кратовчане и Штипчане оште са дѣржат да го не припознават. Чрез своитѣ агенти той и тѣх е зел на

обсада и ги бие с-оржията на фенерското лукавство, но имами добри надежди на твърдитъ чувства на нашитъ в-тѣз два града съотечественици че нѣма да засрамятъ българското име каквото нашитъ Кюстендилци.

Струмица. — В-честититъ денъ на Милостивитъ наш Господар Султана на сѣкадъ нашитъ Българи са събуждат от дълбокиятъ сън на невѣжеството, и оживяват в-народно чувство. Сичкитъ градове тука около нас зеха да са събъщат и да са отрѣсват от пѣздерѣт на Гръцизма, само ний тука още спим залюдени в-люлката на Елиногръцката пропаганда. Тука за цѣр да потрѣба нѣкому Гръкъ не може намѣри за да му пусни бѣлха в-ухото, но ние синца са грѣчѣими: в-черква грѣцки четем, в-училищата грѣцки са учим. Сега прѣз-денъе си имахми испитания на ученицитъ; от Еллински уроци Димостена и Тукидида чухми, и по Български ни аз-буки на пинакида не видѣхми. Гръцкитъ вѣстници писаха да хвалят владиката ни, а Българскитъ не писаха да укорят заблудженитъ ни. — Много здрави, Господине Гайдаторе, да знаеш че ако сѣди още нѣколко година сегишнитъ ни Гръкъ владика в-тѣз епархия много Еленчета има да са отвѣдят между нас. — „Имѣй уши слѣшати да слѣшиш.“

Костур (Касторѣя). — Тука тѣз денъе слух са раздаде че нашитъ в-Цариград на Синода владика са показал твърдѣ достоин и Цареградскитъ Гърци го аресали и зели да работят за да го направят патрика. Много ще са радвами ако туй нѣщо стане да са отрѣвем от него, ама тежко на Българскитъ народ ако остане под Гърцитъ, като стане той Патрик. Ний толкоз можем да кажем, че ако станеше нѣкак да са изгубят днаволитъ по свѣтътъ, той като е жив, за 40 год. сатана гаале да нѣма.

Народни сатири.

ПОДМЛАДЕН ДѢДО.

Трѣгнал дѣдо да си оре,
Орал дѣдо што е орал,
Чул че в-село тѣпан бие;
Испрѣгна си двата вола,
Натири ги в-двата дола.
Скѣта разо и не скѣта,
Управи са право в-село,
Право в-село на билберия.
Обрѣсна си бѣла брада,
Подстрига си мустачкитъ,
Че отиде на хорото.
Улови са до момитъ.
Испѣчи са към булкитъ.
Кривъ крака играй дѣдо.
Та че пита и момитъ:
Хубав ли съм дѣдовата,
Играя ли като ирген?

— Хубав дѣдо и не твърдѣ:

Като конче подстригаче,
Кат' шупарче опърлаче,
Като коте гореливо,
Като прасе мускориво.
Играш дѣдо като ирген
Кога му е кракътъ струшен,
Не единътъ ам' и двата.

ПОДМЛАДЕНА БАБА.

Доиде хабер от царя:
(Дирин-деко-деко)
Старци моми да либятъ,
(Дирин-деко-деко)
Пак иргени бабитъ.
(Дирин-деко-деко)
Зачу баба тоз хабер, (дирин-деко и др.)
Направи си прѣмѣни:
От козякътъ сукманецъ,
От губерйтъ къс кожухъ.
Натѣкми си трофило:
Подноже-то чапрази,
А скрипцитъ мингиши.
Прѣсна китка забоди,
От сух дупякъ жбѣястъ
И къмшица переста.
Грабна крива кобилца,
На кладенци отиде
Либе да си избира.
Там завари иргенче
Малко йоште момченце,
Него баба залиби,
С-сухи дрѣвки подлѣга
И у тѣх го заведе.
Свършиха ся дренкитъ,
Момченце са отлѣга,
Викна тогаз да плаче:
„За туй ли съм млад зелен
За тѣз дѣрта кошница.“
А баба го миреше
И с-думи го вѣреше:
Мълчи, либе, не плачи,
Днес е, либе, сѣбота,
Утрѣ света недѣля.
Аз на пазар ша ида:
Ша си купя бѣл бобецъ,
Ша нареда дребни жби;
Ша си купя вѣдички,
Ша растегна бръчкитъ;
Ша си купя бѣлилице,
Със бѣлилице червилце,
Ша са сгладя, ша са справи,

Ша надмина млади булки,
Млади булки млади момичи.
Момче баба повързва,
Плесна ръцѣ засмѣса:
Блазѣ, Боже, на мене
Хитро либе залибих.

ШЕРЕНИ РАБОТИ.

Чорбаджийска правда. — На един чорбаджия кравата проболоа друга една крава на нѣкого си селенина. Селенинѣт отива при чорбаджията и му расправя за тѣзи работа така: „Чорбаджи, едно нѣшто станало ама ша проштаваш, не са врашта. Моята крава проболоа твоята крава и намѣрих ѣк умрѣла на мѣстото, какво ште правим сега? аз ша река дѣто ште ходим да са съдим, да са потѣкним помежду си по добръ е, за туй кажи какво ште ми земеш да ти платѣж.“ — „Ше ми купиш друга една крава хубава като мойта, и ште ми дадеш глоба за кръвнина 200 гроша.“ Отсѣди чорбаджият. „Ама, чакай, как рѣкох аз? повтори селенинѣт, не е тѣй. Твоята крава убила моята крава, и ако си право съдил пада са да ми купиш друга крава, аз глоба ти неща.“ „Какво,“ рекъа чорбаджията, „мойта крава ли проболоа твоята?“ „Хж, реква селенинѣт, тѣй,“ „Ама ако е тѣй, казва чорбаджият, то е тогаз друга работа, аз не съм длъжен да ти дам ништо; заштото твоята крава трѣбало да са отбие от пътът на мойта крава, на ли я види че е чорбаджийска, што ште да са вре у нея.

Производството на името ЧОРБАДЖИ. — Между народѣт са говори, че Турцитѣ като минали най-напрѣд в-Европа и прѣвзели България, биле толкоз мирни и справедливи штото никакво насилство не възприемали да правят на народа; ами дѣто са случало да минат и да кондисат толкоз само задѣлжавали домакинят да им направи една горчива чорба — *аджи чорба*, и тогоз дѣто обикновенно кондисвали та го карали да им вари тѣзи горчива чорба наричали го чорба-аджи. Туй било за много врѣме, додѣто тѣзи чорба-аджи са възползували от званнето си, приучили гоститѣ си да ѣдат баници и млинове, а горчивата чорба я оставяли за народѣт. Та от туй уж останало на чорбаджият името. За туй има и пословица: „Додѣ чорбаджият не ѣде *глаголи-он-го*, (горчива чорба ли е какво е), агата баница не може да яде.

Но тѣзи между народѣт приказка са вижда да е бѣсия. *Чорбаджия* в-Еничерски-тѣ оджаци наричали тогози който им варял чорбата, и то бихо една почтенна служба, която си имала бѣлѣгѣт, една голѣма дѣжница. Отпослѣ туй име zelo да са дава като почетно название на тѣзи от Българитѣ, които са намѣрвали на правителствена служба. Но любопытно е това, че Правителство-то като унищожи Еничерскитѣ оджаци и забра-

ни за мюсюманитѣ злоупотрѣбленията които правяха тѣ, този Яничерски орден остана у Българи-тѣ и притяжатели-тѣ негови сѣ и до днес притяжатели и на Еничерскитѣ насилни или зорбаджилци. За това и туй име днес по право е да са произвежда от *зорба* а не от *чорба* и да са казват *зорбаджии* а не *чорбаджии*.

Твердото и Глаголи-то. — Твердото проводило много здраве на Глаголи-то: „Да не писне че ште го притисне“, а Глаголи-то му проглагодало: „Не ми жѣтѣ водата че ти оскубам брадата“.

Камилата и лѣсицата. — Единѣж лѣсицата попитала камилата: „зашто ти са краката криви?“ а камилата отговорила: „виж ма кое имам право по снагата си че да бѣдѣт и краката ми прави.“

ДРЕБНИ ХАВИЧКИ на ГАЙДАТА.

За да можеш поскоро да си *напълниш* кисията, прѣбързай да си *испразниш* свѣстѣта.

По многото редактори на вѣстници-тѣ и на журнали-тѣ при ограниченитѣ си умствен капитал, дават на читателитѣ си ништо и никакво *сдържаніе*.

Редакторитѣ-патки твърдѣ обичат да вѣдят патенца. Обѣщаніята на голѣмцитѣ сѣ като шурканіята на шурцитѣ.

Възвишенитѣ принципи на языкѣт на дипломатитѣ сѣ, каквото червейчето що го турят на вѣдницата да измамва рибата.

Стомахѣт или тѣрбухѣт на челѣка е люлка на егоизмѣт и гроб на великодушнитѣ стрѣмления.

Ако ти е вѣрна кисията вѣрни ти са и приятелитѣ. Совѣст та е една такваз сирмия, с-която ако речеш да търгуваш губиш когато кяруваш.

Публицистѣт е маймуна в-хамелеонова кожа. Учениѣт е пукал с-паунова опашка.

Юриститѣ и адвокатитѣ сѣ паяци.

Както свѣшта неможе да гори в-пространство дѣто нѣма въздух, тѣй и почтенността неможе да трае дѣто нѣма образование.

Свѣшта я угася вѣтърѣт, а почтенността я угася гладѣт и отчаянието.

Надвечер при заязваніето на слънцето сѣнкитѣ стават по дълги. Тѣй сѣмѣ и при заязваніето на животѣт прѣдразсѣждитѣ и пороцитѣ стават по силни.

Ако ти са ревне да заприличаш на рогач, който сѣмѣнява сѣка година рогата, ожениса и сѣка година са прѣмѣстят на друго мѣсто да живѣеш.

Въ Типографіята на Стама Даскалова.
Цариград-Пера срещу французскій Дворец № 234.